

Seznam obsahu,

zároveň

přehled nejdůležitějších skupin živočišstva.

	Strana
Buňky a tkáně	I
Přehled nejdůležitějších jevů životních v živočišstvu	VII
Základní tvary a různé způsoby útvarů těla živočišného	X

I. Tělo složené z četných buněk: **Zivočichové mnohobuněční.**

A. Dvoustranně souměrní č. symmetričtí živočichové.

1. S kostrou vnitřní, kostěnou nebo chrupavčitou.

Kmen 1. Obratlovci. (Verteberata) XIII

a) Dýchají plicemi; tělo pokryto srstí, rodi živá mláďata a koji je v mládi mlékem (vyjímajíc ptakořitné).

Třída 1. Ssavci. (Mammalia) XXVI

Řád 1. Opice. (Pitheci)	1
„ 2. Poloopice. (Prosimii)	9
„ 3. Šelmy (Carnivora):	
Čeľad 1. Kočky. (Felidae)	10
„ 2. Hyeny. (Hyaenidae)	22
„ 3. Psi. (Canidae)	23
„ 4. Kuny. (Mustelidae)	32
„ 5. Medvědi. (Ursidae)	41
„ 4. Ploutvonožci. (Pinnipedia)	45
„ 5. Letouni. (Chiroptera)	51
„ 6. Hmyzožravci. (Insectivora):	
Čeľad 1. Krtci. (Talpina)	58
„ 2. Rejskové. (Soricidae)	64
„ 3. Ježkové. (Erinacei)	65
„ 7. Hlodavci. (Rodentia):	
Čeľad 1. Veverky. (Sciuridae)	66

	Strana
Čeľad 2. Bobroviti. (Castoridae)	72
„ 3. Mysi. (Muridae)	75
„ 4. Hraboši. (Arvicolidae)	78
„ 5. Zajici. (Leporidae)	—
Řád 8. Chobotnatci. (Proboscidea)	83
„ 9. Sudokopytnici. (Artiodactyla):	
Podřadí 1. Sudokopytnici nepřevykcující. (A. non ruminantia)	89
„ 2. „ převykcující. (A. ruminantia):	
Čeľad 1. Převykcující rohatí. (Cavicornia)	96
„ 2. „ parohatí č. jelenoviti. (Cervina)	109
„ 3. Žirafy. (Deveza)	117
„ 4. Mozoloviti č. velbloudi. (Camelidae)	118
„ 10. Lichoprstci. (Perissodactyla):	
Čeľad 1. Koně. (Equidae)	123
„ 2. a 3. Nosorožci (Nasicornia) a tapiři (Tapirina)	127
„ 11. Velryby. (Cetacea):	
Čeľad 1. Kosticovitě. (Mysticete)	129
„ 2. Zubatě. (Denticete)	134
„ 12. Chudozubi. (Edentata)	137
„ 13. Vačnatí. (Marsupialia)	139
„ 14. Ptakořitni č. ptakopysci. (Monotremata)	143
b) Dýchají plicemi; opeření, přední okončiny jsou křídla; snásejí vejce se skořápkou vápenitou.	

Třída II. Ptáci. (Aves) 145

Řád 1. Dravci. (Raptatores):

Čeľad 1. Sokoloviti. (Falconidae)	158
„ 2. Supové. (Vulturidae)	164
„ 3. Sovy. (Strigidae)	167
„ 2. Datlové. (Pici)	170
„ 3. Kukačky. (Coccygomorphea)	175
„ 4. Papouškové. (Psittaci)	178
„ 5. Rorýsoviti. (Cypselomorphae)	181
„ 6. Pěvci. (Oscines):	
Čeľad 1. Pěnkavy. (Fringillidae)	184
„ 2. Skřivani. (Alaudidae)	188
„ 3. Vlaštovky. (Hirundinidae)	189
„ 4. Pokřovky. (Sylviidae)	192
„ 5. Drozdoviti. (Turdidae)	195
„ 6. Tuhýci (Laniidae)	196
„ 7. Sýkory (Paridae)	198
„ 8. Špačkové. (Sturnidae)	199
„ 9. Havranoviti. (Corvidae)	200
„ 7. Holubi. (Columbinae)	203
„ 8. Ptáci kuroviti. (Gallinaee):	
Čeľad 1. Kurové praví. (Phasianidae)	207

	Strana
Čeď 2. Kurové polní. (Perdicidae)	211
" 3. " lesní. (Tetraonidae)	213
Řád 9. Běžci. (Cursores)	214
" 10. Brodivi. (Grallatores):	
Čeď 1. Čápi. (Ciconidae)	218
" 2. Volavky. (Ardeidae)	221
" 3. Sluky. (Scolopacidae)	222
" 4. Čejky. (Charadriidae)	223
" 5. Dropi. (Otididae)	224
" 6. Slipky. (Rallidae)	225
" 7. Jeřábi. (Gruidae)	226
" 11. Vodní. (Lamellirostres)	—
" 12. Veslaři. (Steganopodes)	233
" 13. Dlouhokřídli. (Longipennes)	234
" 14. Potápěči. (Impennes)	235
c) Dýchají plicemi; tělo kryté štíty rohovitými nebo kostěnými; snášeji nejčastěji vejce.	
Třída III. Plazi. (Reptilia)	239
Řád 1. Ještěrky. (Sauria)	241
" 2. Hadí (Ophidia):	
Skupina 1. Hadí nejedovatí	246
" 2. " jedovatí	252
" 3. Krokodilové. (Crocodylina)	255
" 4. Želvy. (Chelonia):	
Čeď 1. Želvy říční. (Emydae)	258
" 2. Želvy zemní. (Chersidae)	261
d) Dýchají nedospělí žabrami, dospěvše plicemi a žabrami, nebo jen plicemi; tělo lysé; snášeji nejčastěji vejce.	
Třída IV. Obojživelníci. (Amphibia)	263
Řád 1. Žáby. (Anura)	265
" 2. Ocasatí obojživelníci. (Urodela)	271
e) Dýchají žabrami stále, kůže obyčejně pokryta šupinami, okončiny jsou ploutve; snášeji nejčastěji vejce.	
Třída V. Ryby. (Pisces)	275
Řád 1. Ryby kostnaté. (Teleostei)	285
Podřadí 1. Ryby se vzduchovodem měchýře vzdušného. (Physostomi)	—
" 2. " bez vývodu vzdušného měchýře. (Physoclysti)	296
" 2. Ryby skelnošupinaté. (Ganoidei)	304
" 3. Žraloci a rejnoci. (Selachii)	305
" 4. Kruhoústé. (Cyclostomi)	310
" 5. Trubosrdečné. (Leptocardii)	311
2. S vnější kostrou chitinovou a článkovanými okončinyami.	
Kmen 2. Členovci. (Arthropoda)	313
a) Dýchají vzdušnicemi; tělo skládá se ze 3 zřetelně oddělených částí: hlavy, hrudi a zadku, mají 3 dvojice noh.	

	Strana
Třída I. Hmyz. (Insecta)	316
Řád 1. Motýlové. (Lepidoptera):	
A. Motýlové velcí. (Macrolepidoptera)	323
Čeď 1. Motýlové denní. (Papilionidae)	323
" 2. Lyšajové. (Sphingidae)	332
" 3.—5. Drvopleňové (Xylostroma), vřetenušky (Zygaeni- dae) a přástevníci (Arctiidae)	335
" 6. Bourovci. (Bombycidae)	336
" 7. Můry. (Noctuidae)	340
" 8. Píďalky. (Geometridae)	341
B. Drobní motýlové. (Microlepidoptera)	343
Řád 2. Brouci. (Coleoptera):	
Čeď 1. Listorozí. (Lamellicornia)	344
" 2. Střevlci. (Carabidae)	350
" 3. Potápníci. (Dytiscidae)	352
" 4. Mrchožrouti. (Silphidae)	355
" 5. Kováři. (Elateridae)	356
" 6. Jemnokrovečníci. (Malacodermata)	357
" 7. Puchýřníci. (Vesicantia)	358
" 8. Nosatci. (Curculionidae)	359
" 9. Lýkožrouti. (Bostrychidae)	360
" 10. Tesaříci. (Cerambycidae)	361
" 11. Mandelinky. (Chrysomelidae)	362
" 12. Sluněčka. (Coccinellidae)	—
3. Blanokřídli neboli žilnokřídli. (Hymenoptera):	
Podřadí 1. Blánokřídli se žahadlem. (Aculeata)	363
" 2. " s kladélkem. (Terebrantia):	
Čeď 1. Lumci. (Ichneumonidae)	380
" 2. Žlabatky. (Cynipidae)	381
" 3. Pílatky. (Tenthrediniae)	382
" 4. Pílořitky. (Uroceridae)	383
4. Dvoukřídli. (Diptera):	
Podřadí 1. Mouchy. (Brachycera)	—
" 2. Komáři. (Nematocera)	388
" 3. Blechy. (Aphaniptera)	390
5. Šifokřídli. (Neuroptera)	—
6. Polokřídli č. rypákoviti. (Rhynchota):	
Podřadí 1. Plošnice čili nestejnokřídli. (Heteroptera)	393
" 2. Křísi neboli stejnokřídli. (Homoptera)	395
" 3. Mšicoviti. (Phytophthires):	
Čeď 1. Mšice. (Aphidae)	396
" 2. Červci. (Coccidae)	398
Podřadí 4. Bezokřídli čili vši. (Aptera)	399
7. Rovnokřídli. (Orthoptera):	
Skupina 1. Skákaví. (Saltatoria):	
Čeď 1. Kobylinky. (Locustidae)	—

	Strana
Čeď 2. Saranče. (Acrididae)	402
„ 3. Cvrčkové. (Gryllidae)	403
Skupina 2. Rovnokřídli kráčiví. (Gressoria):	
Čeď 4. Kudlanky. (Mantidae)	404
„ 5. Strašilky. (Phasmidae)	405
Skupina 3. Rovnokřídli běhavi. (Cursoria):	
Čeď 6. Švábi. (Blattidae)	406
„ 7. Škvoři. (Forficulidae)	—
Řád 8. Zdánlivě síťokřídli č. mřížokřídli. (Archiptera)	407
Čeď 1. Šidla. (Libellulidae)	410
„ 2. Jepice. (Ephemeridae)	—
„ 3. Všekazi. (Termitidae)	411
„ 9. Bezkrídli č. šupinušky. (Apterygota)	412
b) Dýchají vzdušnicemi; tělo skládá se ze 2 částí: hlavy a trupu; na každém článku trupu nachází se po 1 nebo 2 dvojicích noh; bezkrídli.	
Třída II. Stonožky. (Myriapoda)	—
Řád 1. Stonožky vlastní. (Chilopoda)	413
„ 2. Mnohonožky. (Diplopoda)	—
c) Dýchají vzduchem; tělo zpravidla ve dva díly rozdělené: hlavohruď a zadek, 4 dvojice noh; bez křídel.	
Třída III. Pavoukovití. (Arachnoidea):	
Řád 1. Pavouci praví. (Araneina)	414
„ 2. Sekáči. (Phalangina)	422
„ 3. Štíři. (Scorpionina)	—
„ 4. Štírkové. (Pseudoscorpionina)	423
„ 5. Roztoči. (Acarina)	—
d) Dýchají žabrami (nebo jen pokožkou); skoro výhradně (žijí ve vodě) jsou zvířaty vodními.	
Třída IV. Raci č. korýši. (Crustacea):	
Skupina 1. Krunýřovití. (Thoracostraca)	425
Řád 1. Korýši desitinozí. (Decapoda)	—
„ 2. Ústonožci. (Stomatopoda)	435
Skupina 2. Korýši různonozí a stejnonoží. (Arthrostraca):	
„ 3. Různonožci, (Amphipoda)	—
„ 4. Stejnonožci. (Isopoda)	436
Skupina 3. Korýši nižší. (Entomostraca):	
„ 5. Klanonožci. (Copepoda)	437
„ 6. Skořepatci. (Ostracoda)	438
„ 7. Listonožci (Phyllopoda)	—
„ 8. Svijonožci. (Cirripeda)	439
3. Tělo měkké; bez článkovaných okončín; pohybuje se pomocí svalnaté nohy na straně břišní, tělo vězí v koulovitém nebo chrupavčitém pláští, který překrývá ústroje dýchací a vylučuje nejčastěji vápenitou škotápku.	

	Strana
Kmen 3. Měkkýši. (Mollusca)	440
a) Tělo nesouměrné s hlavou, podešvovitou nohou a nejčastěji závitkovitě točenou skořápkou (ulitou).	
Třída I. Plži. (Gastropoda):	
Řád 1. Plži plienatí. (Pulmonata)	441
" 2. Plži žabernatí. (Prosobranchia)	447
" 3. Plži ploutvonoží. (Pteropoda)	449
b) Tělo souměrné bez hlavy, s jazykovitou nohou a dvojhlopňovou skořápkou (lastury).	
Třída II. Mlži neboli lasturovci. (Lamellibranchia)	449
c) Tělo souměrné s hlavou a rameny, která obklopují ústa, noha nálevkovitá.	
Třída III. Hlavonožci. (Cephalopoda)	458
Řád 1. Dvoužabří. (Dibranchiata)	—
Podřadí 1. Desitinozí. (Decapoda)	—
" 2. Osminozí. (Octopoda)	461
" 2. Čtyřžabří. (Tetrabranchiata)	462
4. Bezžlábkovaných okončin, s kožnatou svalovou trubicí.	
Kmen 4. Červi. (Vermes)	
a) Tělo rozděleno v četné, stejnotvaré kroužky.	
Třída I. Červi kroužkovití. (Annelida):	
Řád 1. Červi štětinatí. (Chaetopoda)	464
" 2. Píjavky. (Hirudinea)	469
b) Tělo válcovité, v kroužky nedělené.	
Třída II. Hlistové obli. (Nemathelminthes)	471
c) Tělo ploché, v kroužky nedělené.	
Třída III. Hlistové ploší. (Plathelminthes):	
Řád 1. Tasemnice. (Cestodes)	474
" 2. Motolice. (Trematodes)	478
" 3. Ploštěnky. (Turbellaria)	479
B. Zvířata paprskovitě souměrná.	
5. Zvířata pětípaprsková s tvrdými částicemi v pokožce, jež ponejvíce vyčnívají nad povrch těla jako bodliny, se soustavou trubic vodních a s dutinou tělovou, se soustavou ústrojů střevních a oběhu krevního.	
Kmen 5. Ostnokožci. (Echinodermata):	
a) Pohyblivá, hvězdicovitá až špicí zvířata, jichž ramena znenáhla přecházejí v terčovitě tělo.	
Třída I. Hvězdice mořské. (Asteroidea)	480
b) Pohyblivá, hvězdicovitě upravená zvířata, jichž ramena jsou již u tělového terče zřetelně zúžena.	
Třída II. Hadice mořské. (Ophiuroidea)	483

e) Živočichové, kteří po celý život aneb aspoň v mládí stopkou jsou připevněni.	
Třída III. Lilijice. (Crinoidea)	484
d) Pohybliví živočichové tvaru kulatého, srdčitého neb terčovitého bez ramen.	
Třída IV. Ježovky mořské. (Echinoidea)	—
e) Zvířata pohyblivá tvaru oblého (válcovitého).	
Třída V. Sumýši. (Holothurioidea)	485
6. Zvířata 4 nebo 6 paprskovitá, s jedinou dutinou tělovou, která zastupuje dutinu trupu, soustavu zaživací a krevní.	
Kmen 6. Láčkovci. (Coelenterata)	487
1. Láčkovci s ústrojí žahavými.	
Větev 1. Láčkovci žahaví. (Cnidaria)	491
a) Zvířata těla tvaru jako medusy a polypi. Tito nemají trubice jienové a přehrádek v dutině tělové.	
Třída I. Slimýši. (Polypomedusae):	
Řád 1. Medusy. (Acalephae)	—
2. Polypi medusovi. (Hydroidea)	496
b) Zvířata s tělem tvaru polypovitého s trubicí jienovou a s přehrádkami v dutině tělové.	
Třída II. Polypi korálovi. (Anthozoa):	
1. Sasanky. (Actiniaria)	495
2. Korály. (Madreporaria)	496
3. Polypi korkovi. (Alcyonaria)	497
2. Láčkovci bez ústrojů žahavých.	
Větev 2. H o u b y. (Spongiaria)	499
II. Tělo z jediné buňky: Živočichové jednobuněční.	
Kmen 7. Prvoci. (Protozoa):	
a) Prvoci o určitém tvaru tělovém, povrch jejich jest zcela nebo částečně opatřen brvami, s otvorem ústním a řitním.	
Třída I. Nálevníci čili infusorie. (Infusoria)	502
b) Jako třída 1., ale s jednou dlouhou brvou (bičkem) nebo s několika brvami.	
Třída II. Bičkovití. (Flagellata)	505
c) Prvoci holi nebo se skořepinkou a s panožkami, bez určitého otvoru ústního a řitního.	
Třída III. Kořenonožci. (Rhizopoda)	506
<hr/>	
● zeměpisném rozšíření zvířat (s mapkou)	508
Mapka oblastí živočišných	509